

DIREKTIIVIT

KOMISSION DIREKTIIVI 2011/18/EU,

annettu 1 päivänä maaliskuuta 2011,

rautatiejärjestelmän yhteentoimivuudesta yhteisössä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/57/EY liitteiden II, V ja VI muuttamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon rautatiejärjestelmän yhteentoimivuudesta yhteisössä 17 päivänä kesäkuuta 2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/57/EY ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 30 artiklan 3 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Toimenpiteet, joiden tarkoituksena on muuttaa direktiivin 2008/57/EY muita kuin keskeisiä osia ja jotka koskevat sen liitteiden II–IX mukauttamista, hyväksytään direktiivin 2008/57/EY 29 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua valvonnan käsittävää sääntelymenettelyä noudattaen.

(2) Ohjaus-, hallinta- ja merkinanto-osajärjestelmä koostuu ratalaitteista ja veturilaitteista, jotka olisi katsottava kahdeksi erilliseksi osajärjestelmäksi. Sen vuoksi direktiivin 2008/57/EY liitettä II olisi muutettava.

(3) Sähkönkulutuksen mittauslaitteet on rakenteellisesti integroitu liikkuvaan kalustoon. Sen vuoksi direktiivin 2008/57/EY liitettä II olisi muutettava.

(4) Jäsenvaltioiden olisi direktiivin 2008/57/EY 17 artiklan 3 kohdan mukaisesti nimettävä elimet, jotka vastaavat tarkastusmenettelyjen suorittamisesta kansallisten sääntöjen tapauksessa. Sen vuoksi direktiivin 2008/57/EY liitteitä olisi muutettava kyseisten elinten soveltamien menettelyjen täsmentämiseksi.

(5) Direktiivin 2008/57/EY liitteessä VI olevan 2 luvun ja välivaiheen tarkastuslausumien käytön osalta ilmoitetun laitoksen olisi ensin laadittava välivaiheen tarkastuslausumaan liittyvä EY-todistus, minkä jälkeen hakijan olisi puolestaan laadittava siihen liittyvä EY-vakuutus. Sen vuoksi direktiivin 2008/57/EY liitteitä V ja VI olisi muutettava.

(6) Tässä direktiivissä säädetyt toimenpiteet ovat direktiivin 2008/57/EY 29 artiklan 1 kohdan mukaisesti perustetun komitean lausunnon mukaiset,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Korvataan direktiivin 2008/57/EY liitteet II, V ja VI tämän direktiivin liitteillä I, II ja III.

2 artikla

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2011. Niiden on viipymättä toimitettava nämä säädökset kirjallisina komissiolle.

2. Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

3. Velvoitteet, jotka koskevat tämän direktiivin saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä ja sen täytäntöönpanoa, eivät koske Kyproksen tasavaltaa ja Maltaan tasavaltaa niin kauan kuin niiden alueilla ei ole rautatiejärjestelmää.

⁽¹⁾ EUVL L 191, 18.7.2008, s. 1.

3 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

4 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 1 päivänä maaliskuuta 2011.

Komission puolesta
José Manuel BARROSO
Puheenjohtaja

LIITE I

"LIITE II

OSAJÄRJESTELMÄT

1. Luettelo osajärjestelmistä

Tässä direktiivissä tarkoitetuissa kysymyksissä rautatiejärjestelmä jaetaan seuraaviin osajärjestelmiin joko:

a) rakenteellisin perustein:

- infrastruktuuri,
- energia,
- ratalaitteiden ohjaus, hallinta ja merkinanto,
- veturilaitteiden ohjaus, hallinta ja merkinanto,
- liikkuva kalusto; tai

b) toiminnallisin perustein:

- käyttötoiminta ja liikenteen hallinta,
- kunnossapito,
- henkilö- ja tavaraliikenteen telemaattiset sovellukset.

2. Osajärjestelmien kuvaus

Virasto esittää kutakin osajärjestelmää tai osajärjestelmän osaa koskevien YTE:ien laatimisen yhteydessä luettelon yhteentoimivuuteen liittyvistä osatekijöistä ja näkökohdista. Osajärjestelmiin sisältyvät seuraavat näkökohdat tai osatekijät, sanotun kuitenkaan rajoittamatta näiden näkökohtien tai yhteentoimivuuden osatekijöiden määrittämistä tai sitä järjestystä, jossa osajärjestelmistä laaditaan YTE:itä:

2.1 Infrastruktuuri

Raiteet, vaihteet, tekniset rakenteet (sillat, tunnelit jne.), asemien perusrakenteet (laiturit, kulkuyhteydet, mukaan lukien liikuntarajoitteisten henkilöiden tarpeet jne.), sekä turva- ja suojalaitteet.

2.2 Energia

Sähköistysjärjestelmä ja ilmajohdot sekä sähkönkulutuksen mittausjärjestelmän ratalaitteisto.

2.3 Ratalaitteiden ohjaus, hallinta ja merkinanto

Kaikki ratalaitteet, joita tarvitaan varmistamaan verkossa luvallisesti liikkuvien junien turvallisuus, ohjaus ja valvonta.

2.4 Veturilaitteiden ohjaus, hallinta ja merkinanto

Kaikki veturilaitteet, joita tarvitaan varmistamaan verkossa luvallisesti liikkuvien junien turvallisuus, ohjaus ja valvonta.

2.5 Käyttötoiminta ja liikenteen hallinta

Menettelyt ja niihin liittyvät laitteet, joiden avulla voidaan varmistaa eri rakenteellisten osajärjestelmien yhdenmukainen käyttö sekä niiden tavanomaisen toiminnan että vajaatoiminnan aikana, mukaan lukien erityisesti junan kokoonpano ja junien ajaminen sekä liikenteen suunnittelu ja hallinta.

Palvelujen rajan yli suorittamisen edellyttämä ammatillinen kelpoisuus kaikilta osiltaan.

2.6 Telemaattiset sovellukset

Liitteen I mukaisesti tämä osajärjestelmä koostuu kahdesta osasta:

- a) henkilöliikenteen sovellukset, mukaan lukien matkustajille tarkoitettut tiedotusjärjestelmät ennen matkaa ja sen aikana, varausjärjestelmät, maksujärjestelmät, matkatavaroiden käsittely sekä yhteyksien järjestäminen junien välillä ja muiden liikennemuotojen kanssa; ja
- b) tavaraliikenteen sovellukset, mukaan lukien tiedotusjärjestelmät (tavaroiden ja junien ajantasainen seuranta), lajittelu- ja jakelujärjestelmät, varaus-, maksu- ja laskutusjärjestelmät, yhteyksien järjestäminen muiden liikennemuotojen kanssa sekä saateasiakirjojen tuottaminen sähköisessä muodossa.

2.7 Liikkuva kalusto

Rakenteet, junien kaikkien laitteiden ohjaus- ja valvontajärjestelmä, virranottolaitteet, vetolaitteet, energian muuntolaitteet, kalustoyksikköön sijoitetut sähkönkulutuksen mittauslaitteet, jarrulaitteet, kytkinlaitteet, pyörästölaitteet (telit, akselit) ja jousitus, ovet, ihmisen ja koneen väliset rajapinnat (kuljettaja, junahenkilökunta, matkustajat, mukaan lukien liikuntarajoitteisten henkilöiden tarpeet), passiiviset ja aktiiviset turvalaitteet sekä matkustajien ja junahenkilökunnan terveyttä turvaavat laitteet.

2.8 Kunnossapito

Menettelyt, niihin liittyvät välineet, kunnossapitotyön logistiset laitteistot sekä varastot, jotka mahdollistavat pakollisten korjaavien tai ennalta ehkäisevien kunnossapitotoimien toteuttamisen rautatiejärjestelmän yhteentoimivuuden varmistamiseksi ja tarvittavan suorituskyvyn takaamiseksi.”

LIITE II

"LIITE V

OSAJÄRJESTELMIEN TARKASTUSVAKUUTUS**1. Osajärjestelmien EY-tarkastusvakuutus**

EY-tarkastusvakuutus ja siihen liittyvät asiakirjat on päivättävä ja allekirjoitettava.

Mainitun vakuutuksen on perustuttava liitteessä VI olevassa 2 luvussa määritellyn osajärjestelmien EY-tarkastusmenetelyn tuloksena saatuihin tietoihin. Se on laadittava samalla kielellä kuin siihen liittyvä tekninen tiedosto ja siihen on sisällyttävä vähintään seuraavat kohdat:

- viittaukset direktiiviin,
- hankintayksikön tai valmistajan tai tämän Euroopan unioniin sijoittautuneen edustajan nimi ja osoite (toiminimi ja täydellinen osoite; edustajan osalta myös hankintayksikön tai valmistajan toiminimi),
- lyhyt kuvaus osajärjestelmästä,
- edellä 18 artiklassa tarkoitetun EY-tarkastuksen suorittaneen ilmoitetun laitoksen nimi ja osoite,
- viittaukset teknisiin asiakirjoihin,
- asian kannalta merkitykselliset väliaikaiset tai lopulliset määräykset, joita osajärjestelmässä on noudatettava, tarvittaessa erityisesti käyttörajoitukset tai -ehdot,
- EY-vakuutuksen voimassaoloaika, jos vakuutus on väliaikainen,
- allekirjoittajan henkilötiedot.

Jos liitteessä VI viitataan välivaiheen tarkastuslausumaan liittyvään EY-vakuutukseen, tämän 1 osan säännöksiä sovelletaan kyseiseen vakuutukseen.

2. Osajärjestelmien tarkastusvakuutus kansallisten sääntöjen tapauksessa

Jos liitteessä VI viitataan osajärjestelmien tarkastusvakuutukseen kansallisten sääntöjen tapauksessa, 1 osan säännöksiä sovelletaan soveltuvin osin kyseiseen vakuutukseen."

LIITE III

"LIITE VI

OSAJÄRJESTELMIEN TARKASTUSMENETTELY**1. YLEISET PERIAATTEET**

Osajärjestelmien tarkastusmenettelyssä tehdään tarkastukset ja annetaan todistukset siitä, että

- osajärjestelmä on suunniteltu, rakennettu ja asennettu siten, että se täyttää sitä koskevat olennaiset vaatimukset, ja
- osajärjestelmän käyttöönottoon voidaan antaa lupa.

2. EY-TARKASTUSMENETTELY**2.1 Johdanto**

EY-tarkastus on menettely, jossa ilmoitettu laitos tarkastaa ja todistaa, että osajärjestelmä on

- sovellettavien YTE:ien mukainen,
- muiden perustamissopimuksesta johdettujen säädösten mukainen.

2.2 Osajärjestelmän osat sekä vaiheet**2.2.1 Välivaiheen tarkastuslausuma**

Osajärjestelmä voidaan YTE:issä esitetyllä tavalla tai soveltuvin osin hakijan pyynnöstä jakaa tiettyihin osiin tai tarkastaa tarkastusmenettelyn tietyissä vaiheissa.

Välivaiheen tarkastuslausuma on menettely, jossa ilmoitettu laitos tekee tarkastukset ja antaa todistukset osajärjestelmän tietyistä osista tai tarkastusmenettelyn tietyistä vaiheista.

Hakijan valitsema ilmoitettu laitos antaa kunkin välivaiheen tarkastuslausuman pohjalta välivaiheen tarkastuslausumaan liittyvän EY-todistuksen, minkä jälkeen hakija soveltuvin osin laatii välivaiheen tarkastuslausumaan liittyvän EY-vakuutuksen. Välivaiheen tarkastuslausumaan liittyvässä todistuksessa ja välivaiheen tarkastuslausumaan liittyvässä vakuutuksessa on annettavat viitetiedot YTE:istä, joihin nähden vaatimustenmukaisuus on arvioitu.

2.2.2 Osajärjestelmän osat

Hakija voi hakea välivaiheen tarkastuslausumaa kullekin osalle. Tällöin kukin osa tarkastetaan kussakin vaiheessa 2.3.3 kohdassa kuvatulla tavalla.

2.2.3 Tarkastusmenettelyn vaiheet

Osajärjestelmä tai tietyt osajärjestelmän osat on tarkastettava seuraavissa vaiheissa:

- kokonaissuunnittelu,
- tuotanto: rakentaminen, johon sisältyvät erityisesti maa- ja vesirakennustyöt, valmistaminen, osatekijöiden kokoaminen ja kokonaisuuden säätö,
- lopputestaus.

Hakija voi hakea välivaiheen tarkastuslausumaa suunnitteluvaiheelle (tyyppiä koskeva testaus mukaan luettuna) ja tuotantovaiheelle.

2.3 Tarkastustodistus**2.3.1 EY-tarkastuksesta vastaava ilmoitettu laitos arvioi osajärjestelmän suunnittelun, tuotannon ja lopputestauksen ja laatii EY-tarkastustodistuksen hakijalle, joka puolestaan laatii EY-tarkastusvakuutuksen. EY-tarkastustodistuksessa on annettavat viitetiedot YTE:istä, joihin nähden vaatimustenmukaisuus on arvioitu.**

Jos osajärjestelmän vaatimustenmukaisuutta ei ole arvioitu kaikkiin asianomaisiin YTE:iin nähden (eli jos kyseessä on poikkeus, parantamiseen tai uudistamiseen liittyvä YTE:ien osittainen soveltaminen, YTE:ään liittyvä siirtymäaika tai erikoistapaus), EY-todistuksessa on annettava tarkat viitetiedot niistä YTE:istä tai niiden osista, joihin nähden vaatimustenmukaisuutta ei ole arvioitu ilmoitetun laitoksen suorittamassa EY-tarkastusmenettelyssä.

2.3.2. Jos on annettu välivaiheen tarkastuslausumiin liittyviä EY-todistuksia, osajärjestelmän EY-tarkastuksesta vastaava ilmoitettu laitos ottaa nämä todistukset huomioon ja ennen EY-tarkastustodistuksen antamista

- tarkistaa, että välivaiheen tarkastuslausumiin liittyvät EY-todistukset kattavat asianmukaisesti kaikki sovellettavat YTE:ien vaatimukset,
- tarkistaa kaikki näkökohdat, joita välivaiheen tarkastuslausumiin liittyvät EY-todistukset eivät kata, ja
- tarkistaa valmiin osajärjestelmän lopputestauksen.

2.4. Tekniset asiakirjat

EY-tarkastusvakuutuksen mukana on oltava seuraavat tekniset asiakirjat:

- suunnitteluun liittyvät tekniset ominaisuudet, kuten toteuttamista vastaavat yleissuunnitelmat ja yksityiskohtaiset suunnitelmat, sähkö- ja hydrauliset kaaviot, ohjauspiirikaaviot, tieto- ja automaatiojärjestelmien kuvaus, käyttö- ja kunnossapito-ohjeet jne. kyseisen osajärjestelmän osalta,
- luettelo 5 artiklan 3 kohdan d alakohdassa tarkoitetuista osajärjestelmään sisältyvistä yhteentoimivuuden osatekijöistä,
- jäljennökset EY-vaatimustenmukaisuus- tai käyttöönsoveltuvuusvakuutuksista, jotka edellä mainituilla osatekijöillä on oltava direktiivin 13 artiklan säännösten mukaisesti, sekä lisäksi tarvittaessa vastaavat laskelmat ja jäljennökset niiden testien ja tutkimusten pöytäkirjoista, joita ilmoitettu laitos on suorittanut yhteisten teknisten eritelmien perusteella,
- välivaiheen tarkastuslausumiin liittyvät EY-todistukset, jos sellaisia on annettu; tällöin mukana on soveltuvin osin oltava myös EY-tarkastustodistukseen liitetty välivaiheen tarkastuslausumiin liittyvä EY-vakuutus tai -vakuutukset sekä ilmoitetun laitoksen antamat tulokset todistusten pätevyys tarkistamisesta,
- EY-tarkastuksesta vastaavan ilmoitetun laitoksen allekirjoittama EY-tarkastustodistus siitä, että osajärjestelmä on sovellettavien YTE:ien vaatimusten mukainen, sekä vastaavat ilmoitetun laitoksen tarkastamat laskelmat; todistuksessa täsmennetään tarvittaessa töiden aikana esitetyt varaukset, joita ei ole peruttu; EY-tarkastustodistukseen liittyvät myös ilmoitetun laitoksen laatimat kertomukset tarkastuksista, joita se on suorittanut tehtävänsä aikana 2.5.3 ja 2.5.4 kohdan mukaisesti.
- muun perussopimuksesta johdetun lainsäädännön nojalla annetut EY-todistukset,
- tapauksissa, joissa edellytetään osajärjestelmien turvallista yhdistämistä komission asetuksen (EY) N:o 352/2009 ⁽¹⁾ mukaisesti, hakijan on sisällytettävä teknisiin asiakirjoihin arviointikertomus direktiivin 2004/49/EY 6 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuista riskien arviointia koskevista yhteisistä turvallisuusmenetelmistä.

2.5. Valvonta

- 2.5.1 EY-valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että teknisten asiakirjojen mukaiset velvoitteet täytetään osajärjestelmän toteuttamisen aikana.
- 2.5.2 Hankkeen toteutuksen tarkastamisesta vastaavalla ilmoitetulla laitoksella on oltava aina vapaa pääsy työmaille, tuotantolaitoksiin, varastoalueille ja tarvittaessa esivalmistusalueille, testauslaitoksiin ja yleensä kaikkiin paikkoihin, joihin pääsyn se voi katsoa tarpeelliseksi tehtävänsä suorittamisen kannalta. Ilmoitetun laitoksen on saatava hakijalta kaikki tätä tarkoitusta varten tarvittavat asiakirjat, erityisesti toteuttamissuunnitelmat ja osajärjestelmää koskevat teknisluonteiset asiakirjat.
- 2.5.3 Hankkeen toteutuksen tarkastamisesta vastaavan ilmoitetun laitoksen on tehtävä määräajoin tarkastuksia varmistakseen, että asiaankuuluvia YTE:itä noudatetaan. Se antaa tarkastuskertomuksen hankkeen toteutuksesta vastaaville tahoille. Ilmoitettu laitos voi vaatia, että se kutsutaan seuraamaan tiettyjä rakennustyön vaiheita.
- 2.5.4 Lisäksi ilmoitettu laitos voi tehdä yllätystarkastuksia työmaalle tai tuotantolaitoksiin. Näiden käyntien yhteydessä se voi suorittaa täydellisiä tai osatarkastuksia. Se antaa kertomuksen käynnistä ja tarvittaessa tarkastuskertomuksen toteutuksesta vastaaville tahoille.

⁽¹⁾ EUVL L 108, 22.4.2009, s. 4.

- 2.5.5 Voidakseen antaa liitteessä IV olevassa 2 luvussa tarkoitetun EY-käyttöönsoveltuvuusvakuutuksen ilmoitetun laitoksen on pystyttävä valvomaan osajärjestelmää, johon yhteentoimivuuden osatekijät on asennettu, voidakseen arvioida, mikäli vastaava YTE niin vaatii, sen soveltuvuutta käyttöön sille suunnitellussa rautatieympäristössä.

2.6 Teknisten asiakirjojen säilyttäminen

Hakijan on säilytettävä edellä 2.4 kohdassa tarkoitetut täydelliset asiakirjat asiasta vastuussa olevan ilmoitetun laitoksen antaman välivaiheen tarkastuslausumiin liittyvän EY-todistuksen, mikäli sellainen on saatavissa, tukena tai käyttökunnossa olevan osajärjestelmän EY-tarkastuksesta vastaavan ilmoitetun laitoksen antaman tarkastustodistuksen tukena. Asiakirjat liitetään EY-tarkastusvakuutukseen, jonka hakija toimittaa samalle toimivaltaiselle viranomaiselle, jolle se toimittaa käyttöönottolupaa koskevan hakemuksen.

Hakijan on säilytettävä jäljennös asiakirjoista koko osajärjestelmän käyttöänsä ajan. Asiakirjat on toimitettava muille jäsenvaltioille, jos nämä pyytävät sitä.

2.7 Julkaiseminen

Kunkin ilmoitetun laitoksen on julkaistava määräajoin aiheelliset tiedot, jotka koskevat

- vastaanotettuja EY-tarkastuspyyntöjä ja välivaiheen tarkastuslausumapyyntöjä,
- yhteentoimivuuden osatekijöiden vaatimustenmukaisuuden ja/tai käyttöönsoveltuvuuden arviointipyyntöjä,
- annettuja tai evätyjä välivaiheen tarkastuslausumiin liittyviä EY-todistuksia,
- annettuja tai evätyjä EY-vaatimustenmukaisuus- ja/tai käyttöönsoveltuvuustodistuksia,
- annettuja tai evätyjä EY-tarkastustodistuksia.

2.8 Kieli

Asiakirjat ja EY-tarkastusmenettelyihin liittyvä kirjeenvaihto on laadittava jollakin sen jäsenvaltion EU:n virallisista kielistä, johon hakija on sijoittautunut, tai jollakin hakijan hyväksymällä EU:n virallisella kielellä.

3. TARKASTUSMENETTELYJEN SUORITTAMINEN KUN KYSE ON KANSALLISISTA SÄÄNNÖISTÄ

3.1 Johdanto

Kansallisten sääntöjen tapauksessa sovellettava tarkastusmenettely on menettely, jossa 17 artiklan 3 kohdan mukaisesti nimetty elin (nimetty elin) tarkastaa ja todistaa, että osajärjestelmä on 17 artiklan 3 kohdan mukaisesti ilmoitettujen kansallisten sääntöjen mukainen.

3.2 Tarkastustodistus

Tarkastusmenettelystä kansallisten sääntöjen tapauksessa vastaava nimetty elin laatii tarkastustodistuksen hakijalle.

Todistuksessa on annettavat tarkat viitetiedot kansallisista säännöistä, joihin nähden vaatimustenmukaisuus on arvioitu nimetyn elimen suorittamassa tarkastusmenettelyssä, myös sellaisiin osiin liittyvistä säännöistä, joille on myönnetty poikkeus YTE:stä tai joita koskee parantaminen tai uudistaminen.

Jos kansalliset säännöt koskevat kalustoyksikön muodostavia osajärjestelmiä, nimetyn elimen on jaettava todistus kahteen osaan, joista toisessa annetaan viitetiedot niistä kansallisista säännöistä, jotka tiukasti katsoen liittyvät kalustoyksikön ja kyseisen rataverkon väliseen tekniseen yhteensopivuuteen, ja toisessa kaikista muista kansallisista säännöistä.

3.3 Tekniset asiakirjat

Kun kyse on kansallisista säännöistä, tarkastustodistuksen mukana olevat tekniset asiakirjat on liitettävä mukaan 2.4 kohdassa tarkoitettuihin teknisiin asiakirjoihin ja niiden on sisällettävä tarvittavat tekniset tiedot sen arvioimiseksi, että osajärjestelmä on kansallisten sääntöjen mukainen.”
